

**Selectieadvies archeologische monumentenzorg
Gemeente Heusden**

**Archeologisch Bureauonderzoek
en Verkennend Booronderzoek
Jacob van Lennepstraat te Vlijmen
gemeente Heusden**

Econsultancy rapportnr. 11666.001

***Econsultancy
(definitieve versie rapport)***

	Naam	Afdeling/bedrijf	Datum	Paraaf
Opsteller	Juan van der Roest	senior archeoloog, gemeente 's-Hertogenbosch afdeling SO/Erfgoed	19-03-2020	
Controle	Stefan Molenaar	senior archeoloog, gemeente 's-Hertogenbosch afdeling SO/Erfgoed	19-03-2020	SM
Controle Gemeente Heusden	Cees van Tuijl	beleidsmedewerker Monumenten gemeente Heusden	19-03-2020	Gezien CJT

1 Inleiding

Econsultancy heeft in opdracht van de gemeente Heusden een archeologisch onderzoek uitgevoerd voor een plangebied gelegen aan de Jacob van Lennepstraat te Vlijmen. De initiatiefnemer wil hier nieuwbouw realiseren. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken, moet eerst een wijziging van het bestemmingsplan worden doorgevoerd. Hierbij moet ook inzichtelijk te worden gemaakt welke archeologische waarden binnen het plangebied kunnen worden verwacht. Het plangebied valt binnen het *Bestemmingsplan Vlijmen en Vliedberg* (herz. 2013). Volgens dit bestemmingsplan heeft het plangebied de dubbelbestemming *Waarde - Archeologie 2*. Volgens de bijbehorende planregels is archeologisch onderzoek noodzakelijk bij bodemingrepen groter dan 100 m² en dieper dan 50 cm -mv. Dit is noodzakelijk om te bepalen of er archeologische waarden aanwezig zijn binnen het gebied en of deze door de voorgenomen bodemingrepen kunnen worden aangetast.

Dit rapport voorziet in die onderzoeksplicht. De gemeente Heusden is - als bevoegde overheid - nu gevraagd dit rapport te beoordelen. Het is daartoe voorgelegd aan de afdeling SO/Erfgoed van de gemeente 's-Hertogenbosch.

1.1 Het plangebied

Het plangebied ligt aan de Jacob van Lennepstraat, in het Z. van de bebouwde kom van Vlijmen. Het heeft een oppervlakte van ca. 3.600 m² en is kadastraal bekend als Vlijmen, sectie H, perceel 6197. Het gebied is momenteel in gebruik als grasveld. De voormalige bebouwing in het gebied - een enkellaags schoolgebouw - is onlangs gesloopt. Het gebied is in het verleden in gebruik geweest als akkerland en tot recent deels bebouwd geweest met het schoolgebouw. Door ploegen, graafwerkzaamheden, bouw- en sloopactiviteiten kunnen eventueel aanwezige archeologische waarden - die vanaf het maaiveld worden verwacht - mogelijk verloren zijn gegaan. Voor de locatie en begrenzing van het plangebied wordt verwezen naar het rapport van Econsultancy, zie onder.

1.2 Aard van de bedreiging

Het toekomstige gebruik /de inrichting van het plangebied kan gevolgen hebben op het *in-/ex-situ* behoud van archeologische waarden. In het plangebied is de bouw van 15 patiowoningen met de benodigde parkeervoorzieningen gepland. Het exacte oppervlak en de diepte van verstoring ten behoeve van de nieuwbouw zijn nog niet bekend. De kans dat bij geplande graafwerkzaamheden mogelijk aanwezige archeologische waarden en resten worden beschadigd of vernietigd is daarbij groot.

2 Archeologisch onderzoek

Econsultancy heeft eind februari/begin maart 2020 het onderzoek uitgevoerd en het volgende rapport opgesteld:

Stiekema, M., 2020 : Archeologisch bureauonderzoek en verkennend booronderzoek Jacob van Lennepstraat te Vlijmen -gemeente Heusden -Econsultancy rapportnr. 11666.001 - v. 2, 19 maart 2020.

Eerder was de conceptversie (v. 1, 5 maart 2020) van dit rapport beoordeeld; daarbij was slechts 1 opmerking geplaatst, die in deze definitieve versie in voldoende mate is verwerkt, zie 3 *Beoordeling*.

2.1 Onderzoeksmethode

Het archeologisch onderzoek heeft bestaan uit een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek door middel van boringen, verkennende fase. De onderzoeken zijn uitgevoerd in overeenstemming met de eisen van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, KNA v. 4.1.

Doel van het bureauonderzoek is antwoord te vinden op de vraag wat de gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied is. Dit gebeurt door het verwerven van informatie, aan de hand van bestaande bronnen, over bekende en verwachte archeologische waarden. Het inventariserend veldonderzoek heeft tot doel de in het bureauonderzoek opgestelde verwachting aan te vullen en te toetsen door middel van boringen; daarbij wordt gekeken wat de bodemopbouw is binnen het plangebied en wat de gevolgen zijn voor de opgestelde verwachting. Het booronderzoek is uitgevoerd op 28 februari 2020; daarbij zijn met behulp van een Edelman-boor (7 cm) 6 boringen tot max. 1 m -mv gezet. De boringen zijn lithologisch conform de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode (2005) beschreven. Met de resultaten van het onderzoek kan worden vastgesteld of binnen het plangebied archeologische waarden aanwezig (kunnen) zijn en of vervolgonderzoek dan wel planaanpassing noodzakelijk is.

2.2 Resultaten en conclusie onderzoek (verkort)

Op basis van het bureauonderzoek geldt volgens Econsultancy voor het plangebied een *middelhoge* verwachting voor archeologische resten uit het Neolithicum en een *lage* verwachtingswaarde voor resten uit het Laat Paleolithicum, Mesolithicum en Bronstijd t/m Nieuwe Tijd. Tijdens het booronderzoek is geconstateerd dat in het plangebied de top van het bodemprofiel is verstoord. Omdat het eerddek ook verstoord is met moderner zand, hangt deze verstoring vermoedelijk samen met de bouw en de sloop van de voormalige school. Vermoedelijk was deze school niet dieper gefundeerd dan ca. 50-70 cm -mv, waardoor de onderkant van het podzolprofiel onder het eerddek onverstoorde is gebleven. Op basis van de aanwezigheid van dit deels intacte podzolprofiel blijkt dat de oorspronkelijke dekzandafzettingen in het plangebied maar licht zijn afgetopt. Van het voormalige veenpakket is - op een kleine verstoorde veen-rest in boring 4 na - niets teruggevonden. Vermoedelijk is het veenpakket door de ontginning in de Middeleeuwen en mogelijk latere oxidatie - op het restant in boring 4 na - geheel verdwenen.

Conclusie

De gespecificeerde archeologische verwachting opgesteld tijdens het bureauonderzoek, is door het booronderzoek bevestigd. Op basis van de aanwezigheid van een deels intact podzolprofiel kan de *middelhoge* verwachtingswaarde voor resten uit het Neolithicum gehandhaafd blijven. Op basis van de verstoorde veenrest die in boring 4 is aangetroffen, lijkt het plangebied in latere perioden inderdaad met een veendek te zijn afgedekt. De *lage* verwachtingswaarde voor de overige perioden blijft daarom ook gehandhaafd.

2.3 Advies Econsultancy

Op basis van het onderzoek adviseert Econsultancy om - binnen de AMZ-cyclus - vervolgonderzoek uit te voeren. Dit kan het beste worden uitgevoerd in de vorm van een inventariserend veldonderzoek, proefsleuvenonderzoek (IVO-P). Bij een proefsleuvenonderzoek dienen verspreid over het plangebied sleuven gegraven te worden met als doel om eventuele archeologische waarden te karteren en waarderen. Voor dit onderzoek dient een door de bevoegde overheid goedgekeurd Programma van Eisen (PvE) te zijn opgesteld waarin is vastgelegd waaraan het onderzoek moet voldoen.

Bovenstaand advies is van Econsultancy. De resultaten van dit onderzoek dienen te worden beoordeeld door de bevoegde overheid (gemeente Heusden); de bevoegde overheid neemt vervolgens een besluit.

3 Beoordeling rapport namens/door de Gemeente Heusden

Het rapport is uitgevoerd volgens de geldende wet- en regelgeving en bevat voldoende informatie om tot een selectiebesluit te komen.

3.1 Selectieadvies Gemeente Heusden

Uitgaande van het bovenstaande, kan de gemeente instemmen met de inhoud en strekking van het rapport van Econsultancy.

De gemeente neemt dan ook het advies van Econsultancy over om - binnen de lopende AMZ-cyclus - verder onderzoek uit te laten voeren. Voor dit proefsleuvenonderzoek (IVO-P) dient een door de bevoegde overheid goedgekeurd Programma van Eisen (PvE) te zijn opgesteld waarin is vastgelegd waaraan het onderzoek moet voldoen.

Het rapport wordt bij dezen goedgekeurd en vaststelling zal plaatsvinden.